

|                              |             |
|------------------------------|-------------|
| Väljaandja:                  | Riigikogu   |
| Akti liik:                   | seadus      |
| Teksti liik:                 | terviktekst |
| Redaktsiooni jõustumise kp:  | 01.04.2005  |
| Redaktsiooni kehtivuse lõpp: | 31.12.2007  |
| Avaldamismärge:              |             |

# Kaevandamisseadus

Vastu võetud 29.01.2003  
[RT I 2003, 20, 118](#)  
 jõustumine vastavalt §-le 40.

Muudetud järgmiste aktidega

| Vastuvõtmine | Avaldamine                         | Jõustumine |
|--------------|------------------------------------|------------|
| 10.03.2004   | <a href="#">RT I 2004, 18, 131</a> | 15.04.2004 |
| 23.11.2004   | <a href="#">RT I 2004, 84, 572</a> | 01.04.2005 |

## 1. peatükk ÜLDSÄTTED

### § 1. Seaduse reguleerimisala

(1) Käesolev seadus sätestab inimese, vara ja keskkonna ohutuse ning maardlate säästliku kasutamise tagamiseks nõuded:

- 1) kaevandamisel ja allmaakaevetööde teisesel kasutamisel;
- 2) kaevandamise ja allmaakaevetööde teise kasutamise projekti kohta;
- 3) ettevõtjale, kes tegeleb kaevandamisega, allmaakaevetööde teise kasutamise või nende tööde projekti koostamisega;
- 4) vastutavale spetsialistile ja tema nõuetele vastavuse hindajale ja tõendajale;
- 5) vastutuse ja riikliku järelevalve kohta.

(2) Käesoleva seaduse §-st 4 tulenevad ohutusnõuded laienevad ka tegevusele, mis ei ole kaevandamine ja allmaakaevetööde teise kasutamine, kuid millega kaasnevad §-s 15 nimetatud enamohtlike tegevusaladele iseloomulikud ohud.

[Lõike 3 sõnastus kuni 31. 03. 2005]

(3) Füüsilisest isikust kinnisasja omanikule, kellel on vastavalt maapõueseadusele (RT I 1994, 86/87, 1488; 1995, 75, 1321; 1996, 49, 953; 1997, 52, 833; 86, 1461; 93, 1562; 1998, 64/65, 1005; 1999, 10, 155; 54, 583; 95, 843; 2000, 54, 348; 102, 670; 2002, 53, 336; 61, 375; 63, 387) õigus oma kinnisasja piires asuvat maa-ainest või maavara kaevandada isikliku majapidamise tarbeks kaevandamisloata, ei laiene käesolevas seaduses sätestatud nõuded, välja arvatud käesoleva seaduse §-s 4 sätestatud ohutusnõuded.

[Lõike 3 sõnastus alates 1. 04. 2005]

(3) Füüsilisest isikust kinnisasja omanikule, kellel on vastavalt maapõueseadusele (RT I 2004, 84, 572) õigus oma kinnisasjal asuvat maavara kaevandada isikliku majapidamise tarbeks kaevandamisloata, ei laiene käesolevas seaduses sätestatud nõuded, välja arvatud käesoleva seaduse §-s 4 sätestatud ohutusnõuded.  
[\[RT I 2004, 84, 572- jõust. 01.04.2005\]](#)

### § 2. Teiste seaduste kohaldamine

(1) Kui inimesele, varale ja keskkonnale kaevandamisest või allmaakaevetööde teisesest kasutamisest tulenevate ohtude vältimine on reguleeritud teise seaduse või selle alusel kehtestatud õigusaktiga, kohaldatakse teisest seadusest või selle alusel kehtestatud õigusaktist tulenevaid nõudeid käesolevast seadusest tulenevate erisustega.

(2) Töötervishoiu ja tööohutuse nõuded kaevandamisel või allmaakaevetööde teisesel kasutamisel tulenevad töötervishoiu ja tööohutuse seadusest (RT I 1999, 60, 616; 2000, 55, 362; 2001, 17, 78; 2002, 47, 297; 63, 387).

(3) Käesolevas seaduses ettenähtud haldusmenetlusele kohaldatakse haldusmenetluse seaduse (RT I 2001, 58, 354; 2002, 53, 336; 61, 375) sätteid, arvestades käesolevast seadusest tulenevaid erisusi.

(4) Ehitusgeoloogilistele ja -geodeetilistele töödele kohaldatakse ehitusseaduses (RT I 2002, 47, 297; 99, 579) sätestatud. Allmaaehitise ehitamisele kohaldatakse ehitusseaduses sätestatud käesolevast seadusest tulenevate erisustega. Ehitusseaduses sätestatud ei kohaldata töötava kaevanduse osaks oleva allmaaehitise ehitamisele ja kasutamisele.

### § 3. Mõisted käesoleva seaduse tähenduses

[Lõike 1 sõnastus kuni 31. 03. 2005]

(1) Kaevandamine on:

- 1) maavara või maa-ainese kasutamise eesmärgil nende maapõuest väljamisel, allmaakaevetööde rajamisel, geoloogilisel uuringul või kaevanduse osaks oleva allmaaehitise ehitamisel maapõues tehtav töö;
- 2) maavara või maa-ainese kaevandamise või esmatöötlemisega seonduv vedu;
- 3) maavara või maa-ainese esmatöötlemine, sealhulgas maavara või maa-ainese tööstuslikul viisil purustamine, sorteerimine, veetustamine, brikettimine ja ladustamine, või
- 4) puistangute moodustamine, kaevandatud ala või puistangute rekultiveerimine. [Lõike 1 sõnastus alates 1. 04. 2005]

(1) Kaevandamine on:

- 1) maavara kasutamise eesmärgil selle maapõuest väljamisel, allmaakaevetööde rajamisel, geoloogilisel uuringul või kaevanduse osaks oleva allmaaehitise ehitamisel maapõues tehtav töö;
- 2) maavara kaevandamise või esmatöötlemisega seotud vedu;
- 3) maavara esmatöötlemine, sealhulgas maavara tööstuslikul viisil purustamine, sorteerimine, veetustamine, brikettimine ja ladustamine, või
- 4) puistangute moodustamine, kaevandatud ala või puistangute rekultiveerimine.

(2) Allmaakaevetöö on loodusliku lasundiga kaetud tühik maapõues, kus selle suuruse ja ligipääsetavuse tõttu saavad viibida inimesed, samuti muu tühik maapõues, milles on allmaakaevetööle iseloomulikud ohud ja kus saavad viibida inimesed.

(3) Allmaakaevetööne teisene kasutamine (edaspidi *kaevetööne teisene kasutamine*) on allmaakaevetööne kasutamine otstarbel, mis näeb ette inimese viibimise selles, kuid ei ole seotud kaevandamisega.

(4) Allmaaehtis on inimtegevuse tulemusena allmaakaevetööde loodud rajatis, mis ei ole töötava kaevanduse osa.

(5) Kaevandus on maavara või maa-ainese kaevandamisega seonduv tootmisüksus, mis koosneb maavara või maa-ainese kaevandamiseks vajalikest rajatistest ja hoonetest.  
[RT I 2004, 84, 572- jõust. 01.04.2005]

## 2. peatükk KAEVANDAMINE JA KAEVEÕÕNE TEISENE KASUTAMINE

### § 4. Ohutusnõuded

(1) Kaevandamisel ja kaeveõõne teisese kasutamise korral tuleb tagada inimese, vara ja keskkonna ohutus.

(2) Kaevandamise ja kaeveõõne teisese kasutamise kohal (edaspidi *objekt*) tuleb rakendada meetmed:

- 1) tulekahju, plahvatuse ning tervisele ohtliku keskkonna tekkimise ja leviku vältimiseks, avastamiseks ning tõkestamiseks;
- 2) piisavate hoiatus- ja teiste kommunikatsioonüsteemide olemasoluks, et tagada abistamis-, evakuaatsiooni- ja päästeoperatsioonide viivitamatut alustamist ja nende tõrgeteta teostamist;
- 3) ohutsoonide tähistamiseks ning piiramiseks;
- 4) veega täitunud kaeveõõne läheduses töötamise korral vee läbimurde vältimiseks;
- 5) maapinna vajumise ja varisemise ärahoidmiseks või juhtimiseks.

(3) Allmaakaevetöös viibivate isikute üle tuleb pidada arvestust käesoleva paragrahvi lõike 5 alusel kehtestatud ohutusnõuetes ettenähtud korras. Allmaakaevetöös viibivad isikud peavad olema varustatud vajalike kaitsevahenditega.

(4) Allmaatööd peavad olema tagatud päästeseaduse (RT I 1994, 28, 424; 1998, 39, 598; 2000, 50, 316; 2001, 50, 283; 2002, 42, 267; 61, 375; 63, 387) alusel korraldatava mäepäästeteenistusega.

(5) Kaevandamise ja kaeveõõne teisese kasutamise ohutusnõuded [kehtestab majandus- ja kommunikatsiooniminister](#).

## § 5. Kaevandamise peatamine ja lõpetamine

(1) Kaevandamine tuleb kaevandamise kohal peatada või lõpetada nii, et oleks tagatud inimese, vara ja keskkonna ohutus ning kaevandamata maavara hilisem võimalik kaevandamine.

[Lõike 2 sõnastus kuni 31. 03. 2005]

(2) Kaevandamise peatamine on kas ajutine või pikaajaline maavara või maa-ainese kaevandamise katkestamine majanduslikel kaalutlustel või avarii tagajärjel, mis nõuab pikemaajalisi korrastustöid. Kaevandamise peatamiseks ei loeta lühiajalist kaevandamise peatamist, mis on vajalik seadmete remondiks või objekti korrastamiseks.

[Lõike 2 sõnastus alates 1. 04. 2005]

(2) Kaevandamise peatamine on kas ajutine või pikaajaline maavara kaevandamise katkestamine majanduslikel kaalutlustel või avarii tagajärjel, mis nõuab pikemaajalisi korrastustöid. Kaevandamise peatamiseks ei loeta lühiajalist kaevandamise peatamist, mis on vajalik seadmete remondiks või objekti korrastamiseks

[Lõike 3 sõnastus kuni 31. 03. 2005]

(3) Kaevandamise lõpetamine on maavara või maa-ainese kaevandamise lõpetamine kaevanduse või karjääri sulgemise eesmärgil.

[Lõike 3 sõnastus alates 1. 04. 2005]

(3) Kaevandamise lõpetamine on maavara kaevandamise lõpetamine kaevanduse või karjääri sulgemise eesmärgil.

(4) Kaevandamise peatamise ja lõpetamise korra [kehtestab majandus- ja kommunikatsiooniminister](#).  
[RT I 2004, 84, 572- jõust. 01.04.2005]

## § 6. Kaeveõhne teise kasutamise luba ja allmaaehitise ehitus- ja kasutusluba

(1) Allmaaehitise ehitamiseks peab olema ehitusseaduse alusel väljastatav ehitusluba. Ehitusloa taotluse puhul peab nimetatud allmaaehitise ehitusprojekt vastama ehitusseaduses ehitusprojektile esitatavatele nõuetele ja arvestama vastavaid mäendustingimusi.

(2) Allmaaehitise kasutamiseks, samuti kaeveõhne teiseks kasutamiseks peab olema ehitusseaduse alusel väljastatav ehitise kasutusluba. Ehitise kasutusloa taotlusele tuleb lisada Tehnilise Järelevalve Inspektsiooni vastav nõusolek. Tehnilise Järelevalve Inspektsioon kontrollib nimetatud allmaaehitist või allmaakaevandust, milles hakatakse tegelema kaeveõhne teise kasutamisega. Kontrolli tulemustest lähtuvalt annab Tehnilise Järelevalve Inspektsioon oma nõusoleku allmaaehitise kasutamiseks või kaeveõhne teiseks kasutamiseks või keeldub sellest, kui rakendatud meetmed ei taga inimese, vara ja keskkonna ohutust.

## § 7. Kaevandamise ja kaeveõhne teise kasutamise projekt

(1) Kaevandamise või kaeveõhne teise kasutamise projekt (edaspidi *projekt*) on kaevandamiseks või kaeveõhne teiseks kasutamiseks vajalike dokumentide kogum, mis koosneb:

- 1) kaevanduse või teiselt kasutatava kaeveõhne plaanist;
- 2) geoloogilistest joonistest;
- 3) kasutatava tehnoloogia skeemidest;
- 4) seletuskirjast, milles sisaldub kirjeldus inimeste, vara ja keskkonna kaitseks rakendatavate meetmete ja kaevandamise puhul kaevandatud alade rekultiveerimise ning mäendustingimuste ja kasutatava tehnoloogia kohta;
- 5) muudest õigusaktides ettenähtud dokumentidest.

(2) Projekt peab olema koostatud vastavalt lähteülesandele ning sellises mahus ja nii, et selle järgi oleks võimalik kaevandada või kaeveõhnt teiselt kasutada.

(3) Kaevandamise ja kaeveõhne teise kasutamise projektile esitatavad nõuded [kehtestab majandus- ja kommunikatsiooniminister](#).

## § 8. Markšeideritöö ja markšeideridokumentatsioon

[Lõike 1 sõnastus kuni 31. 03. 2005]

(1) Markšeideritöö on maavara või maa-ainese kaevandamisel tehtav mõõdistamine ja dokumenteerimine.

[Lõike 1 sõnastus alates 1. 04. 2005]

(1) Markseideritöö on maavara kaevandamisel tehtav mõõdistamine ja dokumenteerimine.

(2) Kaeveõhne rajamine peab olema tagatud markseideritööga. Markseideritööd tuleb korraldada nii, et hiljem oleks võimalik mõõdistamistulemusi dokumentaalselt kontrollida.

(3) Markseideritööga tuleb tagada:

- 1) kaeveõhne projektikohane suunamine;
- 2) teostatud tööde mõõdistamine ja dokumenteerimine; [Punkti 3 sõnastus kuni 31. 03. 2005]
- 3) väljatud maavara või maa-ainese koguse ning maavara või maa-ainese varu määramine; [Punkti 3 sõnastus alates 1. 04. 2005]
- 3) väljatud maavara koguse ning maavara varu määramine;
- 4) markseideridokumentatsiooni koostamine.

(4) Markseideritöö tegemisel peab mõõdistamisel lähtuma kehtivast geodeetilisest süsteemist.

(5) Markseideritöö korra [kehtestab majandus- ja kommunikatsiooniminister](#) .  
[RT I 2004, 84, 572- jõust. 01.04.2005]

### **3. peatükk**

## **UURINGU- JA KAEVANDAMISLOA OMANIK JA ETTEVÕTJA**

#### **§ 9. Uuringu- ja kaevandamisloa omanik**

(1) Uuringu- või kaevandamisloa omanik käesoleva seaduse tähenduses on isik, kellele nimetatud luba on maapõueseaduse alusel väljastatud või võõrandatud.

(2) Uuringu- või kaevandamisloa omanik peab tagama, et kaevandamise projekti koostab ja kaevandab käesoleva seaduse §-s 10 nimetatud isik, kes kohustub kinni pidama uuringu- või kaevandamisloa tingimustest.

#### **§ 10. Õigus tegutseda ettevõtjana**

(1) Kaevandamine, kaeveõhne teisene kasutamine või vastava projekti koostamine on isikul (edaspidi *ettevõtja*) lubatud käesoleva seaduse §-s 14 nimetatud vastutava spetsialisti ja §-s 20 nimetatud registri registreeringu olemasolu korral.

(2) Ettevõtja võib kaevandamise, kaeveõhne teisese kasutamise või vastava projekti koostamisega tegeleda vastutava spetsialisti pädevuse ulatuses.

#### **§ 11. Kaevandamise ja kaeveõhne teisese kasutamisega tegeleva ettevõtja kohustused**

Kaevandamise või kaeveõhne teisese kasutamisega tegelev ettevõtja peab tagama käesolevast seadusest tulenevate nõuete täitmise, sealhulgas:

- 1) kaevandama või kaeveõhnt teiselt kasutama kooskõlas nõuetekohase projektiga;
- 2) valdama nõuetekohaseks kaevandamiseks või kaeveõhne teiseseks kasutamiseks piisavaid vahendeid;
- 3) rakendama kaevandamisel või kaeveõhne teisesel kasutamisel üksnes erialase ettevalmistusega isikuid;
- 4) määrama vastutava spetsialisti ja tagama vastutava spetsialisti kohustuste täitmise;
- 5) tagama allmaakaevandamises viibivate isikute arvestuse;
- 6) teatama uuringu- või kaevandamisloa omanikule uuringu- või kaevandamisloa või projekti nõuetest kõrvalekaldumisest;
- 7) teavitama viivitamatult Tehnilise Järelevalve Inspeksiooni objektile toimunud õnnetusest või avariist.

#### **§ 12. Projekti koostamisega tegeleva ettevõtja kohustused**

Projekti koostamisega tegelev ettevõtja peab tagama käesolevast seadusest tulenevate nõuete täitmise, sealhulgas:

- 1) tagama projekti nõuetele vastavuse;
- 2) tagama projekti vastavuse lähteülesandele;
- 3) tagama, et projekti koostavad selleks tööks piisava erialase ettevalmistusega isikud;
- 4) määrama vastutava spetsialisti ja tagama vastutava spetsialisti kohustuste täitmise;
- 5) säilitama täies ulatuses kõik tema koostatud projektid vähemalt seitse aastat projektikohase töö lõpetamisest arvates.

#### **§ 13. Kaevandamise ja kaeveõhne teisese kasutamisega tegeleva ettevõtja kohustuslik dokumentatsioon**

(1) Kaevandamise või kaeveõhne teisese kasutamisega tegeleval ettevõtjal peavad olema järgmised dokumendid:

- 1) kaevandamise või kaeveõhne teisese kasutamise projekt;

- 2) riskianalüüsi puudutavad dokumendid;
- 3) tööohutusjuhendid ning seadmete ja masinate kasutusjuhendid;
- 4) markšneideridokumentatsioon.

(2) Allmaatöödega tegeleval ettevõtjal peavad lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud dokumentidele olema järgmised dokumendid:

- 1) avarii likvideerimise plaan;
- 2) maa all viibivate isikute üle arvepidamise kord;
- 3) veekõrvaldus-, tuulutus- ja elektrivarustuskeem ning muud tehnoloogiaskeemid.[Lõike 3 sõnastus kuni 31. 03. 2005]

(3) Maavara või maa-ainese kaevandamisega tegelev ettevõtja peab iga kalendriaasta või aastateks jaotatud pikema perioodi kohta koostama arengukava, mis tuleb esitada kaevandamise asukoha järgsele kohalikule omavalitsusele teadmiseks viimase nõudmisel. Ettevõtja tegevust käsitleva arengukava eesmärk on tagada tõhus kontroll kaevandamisega keskkonnale avaldatava mõju üle ja tegevuse optimaalne ulatus.

[Lõike 3 sõnastus alates 1. 04. 2005]

(3) Maavara kaevandamisega tegelev ettevõtja peab iga kalendriaasta või aastateks jaotatud pikema perioodi kohta koostama arengukava, mis tuleb esitada kaevandamise asukoha järgsele kohalikule omavalitsusele teadmiseks viimase nõudmisel. Ettevõtja tegevust käsitleva arengukava eesmärk on tagada tõhus kontroll kaevandamisega keskkonnale avaldatava mõju üle ja tegevuse optimaalne ulatus.

(4) Kaevandamise ja kaeveõhne teisese kasutamisega tegeleva ettevõtja kohustuslikule dokumentatsioonile esitatavad nõuded [kehtestab majandus- ja kommunikatsiooniminister](#) .

(5) Allmaatöödega tegelev ettevõtja peab tagama allmaakaevõhne paiknemist kajastava plaani säilimise ja alaliseks säilitamiseks üleandmise Maa-arhiivile kooskõlas arhiiviseaduses (RT I 1998, 36/37, 552; 1999, 16, 271; 2000, 92, 597; 2001, 88, 531; 93, 565; 2002, 53, 336; 61, 375; 63, 387; 82, 480) sätestatud nõuetega. [RT I 2004, 84, 572- jõust. 01.04.2005]

## **4. peatükk**

# **VASTUTAV SPETSIALIST**

### **§ 14. Vastutav spetsialist**

(1) Vastutav spetsialist on isik, kes:

1) on pädev õigusaktides sätestatud nõuete kohaselt korraldama ja juhtima kaevandamist või kaeveõhne teisest kasutamist või vastavate projektide koostamist;

2) võtab endale kohustuse tagada kaevandamisel või kaeveõhne teisesel kasutamisel või vastavate projektide koostamisel käesolevas seaduses ja selle alusel kehtestatud õigusaktides sätestatud nõuete täitmine.

(2) Vastutava spetsialisti määramine ei vabasta ettevõtjat kaevandamisest või kaeveõhne teisesest kasutamisest või vastavate projektide koostamisest tulenevast vastutusest.

### **§ 15. Teatud tegevusalade vastutavale spetsialistile esitatavad nõuded**

(1) Enamohthelikel tegevusaladel tegutseva ettevõtja vastutaval spetsialistil peab olema erialane ettevalmistus, töökogemus ja teadmised ulatuses, mis tagab vastaval tegevusalal tema juhitavate tööde ohutuse.

(2) Enamohthelike tegevusalade kohta projekti koostamisega tegeleva ettevõtja vastutaval spetsialistil peab olema vastav ettevalmistus ja vähemalt kolmeaastane erialane töökogemus projekteerimisega tegeleva ettevõtja juures ulatuses, mis tagab nõuetekohase projekti koostamise.

(3) Käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 2 nimetatud vastutava spetsialisti nõuetele vastavuse peab olema hinnanud ja tõendanud käesoleva seaduse §-s 18 nimetatud isik.

(4) Enamohthelikud tegevusalad käesoleva seaduse tähenduses on:

- 1) allmaatööd;
- 2) veealune kaevandamine sügavamal kui kaks meetrit, välja arvatud muda kaevandamine;
- 3) kaevandamine, mille käigus ettevõtja teeb ise lõhketöid;
- 4) põlevkivi kaevandamine;
- 5) kaevandamine karjääris, mille kaevandamisloas lubatud maksimaalne aastatoodang on üle 200 000 tonni;
- 6) kaevandamine karjääris, mille ee astangu kõrgus on üle viie meetri.

[RT I 2004, 18, 131- jõust. 15.04.2004]

## § 16. Vastutava spetsialisti kohustused

(1) Vastutav spetsialist on kohustatud tagama:

- 1) tööde tegemise vastavalt projektile;
- 2) tööde tegemisel ohutusnõuete ja teiste käesolevast seadusest tulenevate nõuete täitmise;
- 3) tööde tegemise erialase ettevalmistusega isikute poolt, kelle käsutuses on tööde tegemiseks vajalik dokumentatsioon ja vahendid ning keda juhendatakse piisavalt ülesannete nõuetekohaseks täitmiseks;
- 4) objekti ohutu kasutamise;
- 5) tööde dokumenteerimise korraldamise.

(2) Vastutav spetsialist võib vastavalt töö mahule ja tegevussuunale määrata vastutavaid järelevalvatajaid, kelle ülesandeks on konkreetsel tööloigul töö korraldamine, töötajate juhendamine ja ohutuse tagamine.

## 5. peatükk ISIKU NÕUETELE VASTAVUSE HINDAJA JA TÕENDAJA

### § 17. Isiku nõuetele vastavuse hindamine ja tõendamine

(1) Isiku nõuetele vastavuse hindamine ja tõendamine käesoleva seaduse tähenduses on menetlus, mille käigus tehakse kindlaks vastutava spetsialisti nõuetele vastavus ja tõendatakse seda vastava pädevustunnistuse väljastamisega.

(2) Isiku nõuetele vastavuse hindamisel ja tõendamisel kontrollitakse isiku vastavust käesoleva seaduse §-s 15 sätestatud nõuetele ning kontrollitakse samuti vastavat töövaldkonda puudutavate õigusaktide tundmist.

(3) Isiku nõuetele vastavuse hindamise ja tõendamise korra [kehtestab majandus- ja kommunikatsiooniminister](#).

### § 18. Isiku nõuetele vastavuse hindaja ja tõendaja

(1) Isiku nõuetele vastavuse hindaja ja tõendajana võib tegutseda juriidiline isik käesoleva seaduse §-s 20 nimetatud registri registreeringu olemasolu korral.

(2) Isiku nõuetele vastavuse hindaja ja tõendaja peab:

- 1) omama vajaliku erialase ettevalmistuse, väljaõppe ja kogemusega töötajaid;
- 2) valdama vahendeid isiku nõuetele vastavuse hindamiseks ja tõendamiseks;
- 3) olema sõltumatu, asjatundlik, erapooletu ja mittediskrimineeriv;
- 4) omama kogu isiku nõuetele vastavuse hindaja ja tõendajana tegutsemise aja jooksul kehtivat ja käesoleva seaduse §-s 19 sätestatud tingimustele vastavat vastutuskindlustust;
- 5) olema isiku nõuetele vastavuse hindamiseks ja tõendamiseks akrediteeritud.

(3) Isiku nõuetele vastavuse hindaja ja tõendaja akrediteerijale kohaldatakse toote nõuetele vastavuse tõendamise seaduse (RT I 1999, 92, 825; 2002, 6, 20; 44, 282) §-s 14<sup>1</sup> sätestatut.

(4) Isiku nõuetele vastavuse hindaja ja tõendaja peab pärast oma tegevuse lõpetamist ja käesoleva seaduse §-s 20 nimetatud registrist kustutamist ühe kuu jooksul Tehnilise Järelevalve Inspeksioonile üle andma kogu isiku nõuetele vastavuse hindamist ja tõendamist puudutava dokumentatsiooni.

### § 19. Vastutuskindlustus

(1) Isiku nõuetele vastavuse hindajal ja tõendajal peab olema vastutuskindlustus kindlustussumma ulatuses, mis tagab tema tegevuse tõttu kolmandale isikule tekkida võiva kogu kahju hüvitamise ja mis on vähemalt 500 000 krooni.

(2) Kui kindlustusleping on sõlmitud omavastutusega, hüvitab kindlustusandja tekitatud kahju kogu ulatuses ja nõuab omavastutuse summa tagasi kindlustusvõtjalt.

## 6. peatükk ETTEVÕTJA REGISTREERIMINE

### § 20. Registreerimistaotlus

(1) Ettevõtja või isiku nõuetele vastavuse hindaja ja tõendaja esitab registreerimistaotluse majandustegevuse registri (edaspidi *register*) registripidajale.

(2) Registreerimistaotluses peavad sisalduma:

- 1) nimi, aadress ja muud kontaktandmed, registrikood või isikukood, viimase puudumisel sünniaeg;
- 2) tegevusala (isiku nõuetele vastavuse hindamine ja tõendamine, kaevandamine, kaeveõhne teisene kasutamine või projektide koostamine), millel soovitakse tegutseda;

- 3) kaevandamise, kaeveõhne teisese kasutamise või projektide koostamise puhul ühe või enama vastutava spetsialisti nimi või nimed ja kontaktandmed ning andmed nende pädevuse kohta;
- 4) kaevandamise ja kaeveõhne teisese kasutamise puhul objekti nimetus ja asukoht;
- 5) registreerimistaotlusele allakirjutanud isiku nimi, ametinimetus ja kontaktandmed;
- 6) isiku nõuetele vastavuse hindaja ja tõendajana tegutsemise soovi korral andmed vastutuskindlustuse ja akrediteeringu kohta.

(3) Ettevõtja võib registreerimistaotluses esitada lisaks käesoleva paragrahvi lõike 2 punktis 2 nimetatud tegevusaladele täpsustatud andmed tegevusala kohta, millel ta soovib tegutseda.  
[RT I 2004, 18, 131- jõust. 15.04.2004]

## § 21. Registreerimismenetlus ja registriandmed

(1) Registreerimismenetlusele kohaldatakse majandustegevuse registri seaduses (RT I 2004, 12, 79) sätestatud, arvestades käesolevast seadusest tulenevaid erisusi.

(2) Lisaks majandustegevuse registri seaduses sätestatud avaldatakse majandustegevuse registris ettevõtja kohta käesoleva seaduse § 20 lõike 2 punktides 2–4 ja 6 ning lõikes 3 nimetatud andmed, §-s 28 nimetatud ettekirjutuse olemasolu korral andmed ettekirjutuse kohta ja muud seadusega sätestatud andmed.  
[RT I 2004, 18, 131- jõust. 15.04.2004]

## § 22. Registreerimisest keeldumine

Registreerimisest keeldutakse majandustegevuse registri seaduses sätestatud alustel või kui ettevõtja registreering on eelnenu 60 päeva jooksul käesoleva seaduse § 28 lõikes 2 nimetatud otsuse alusel kustutatud.  
[RT I 2004, 18, 131- jõust. 15.04.2004]

## § 23. Registreeringu kustutamine

Registreering kustutatakse majandustegevuse registri seaduses sätestatud alustel või käesoleva seaduse § 28 lõikes 2 nimetatud otsuse alusel kas selle otsuse vaidlustamise tähtaja möödumisel, kui otsust ei vaidlustatud, või kui otsus vaidlustati, siis vaidlustatud otsuse jõusse jätnud kohtuotsuse jõustumise päevast arvates.  
[RT I 2004, 18, 131- jõust. 15.04.2004]

§ 24. [Kehtetu - RT I 2004, 18, 131- jõust. 15.04.2004]

# 7. peatükk RIIKLIK JÄRELEVALVE

## § 25. Riikliku järelevalve teostaja

Käesolevas seaduses ja selle alusel kehtestatud õigusaktides sätestatud nõuete täitmise üle teostab riiklikku järelevalvet Tehnilise Järelevalve Inspeksioon (edaspidi *inspeksioon*).

## § 26. Inspeksiooni pädevus

- (1) Inspeksiooni pädevusse kuulub:
- 1) järelevalve objektidel tööde ohutu korraldamise üle, samuti järelevalve isiku nõuetele vastavuse hindaja ja tõendaja tegevuse üle;
  - 2) objektidel toimunud õnnetuse või avarii põhjuste väljaselgitamine;
  - 3) ettekirjutuste ja otsuste tegemine;
  - 4) projekti kontrollimine;
  - 5) registriandmete kontroll.

(2) Inspeksiooni peadirektor võib järelevalvealaste küsimuste lahendamiseks moodustada ekspertide komisjone. Ekspertide komisjonil on nõuandev funktsioon.  
[RT I 2004, 18, 131- jõust. 15.04.2004]

## § 27. Riiklikku järelevalvet teostava ametiisiku õigused ja kohustused

- (1) Riiklikku järelevalvet teostaval ametiisikul on õigus:
- 1) kontrollida õigusaktide täitmist takistamatult ja ette teatamata;
  - 2) järelevalve teostamise eesmärgil viibida objektil, samuti siseneda ettevõtja tööruumidesse;
  - 3) saada järelevalve teostamiseks vajalikku teavet, tutvuda asjakohaste dokumentide või nende koopiatega ja saada nendest ära kirju;

4) peatada töö objektil või nõuda inimeste eemaldamist objektilt, kui korduvalt rikutakse õigusaktides sätestatud nõudeid või kui töö jätkamine ohustaks inimest, vara või keskkonda, kuni õigusrikkumise või vastava ohu kõrvaldamiseni;

5) teha ettekirjutusi.

(2) Inspektsiooni peadirektoril või tema volitatud ametiisikul on käesoleva seaduse alusel inspektsiooni pädevusse kuuluvates küsimustes õigus kohustada ettevõtjat teavitama avalikkust tekkinud ohtudest või edastada selline teade ettevõtja kulul.

(3) Riiklikku järelevalvet teostav ametiisik peab oma tööülesannete täitmisel esitama ametitõendi.

(4) Riiklikku järelevalvet teostav ametiisik peab tagama talle teatavaks saanud äri- ja tehnikaalase teabe konfidentsiaalsuse, kui seadusega ei nähta ette selle avaldamist.

## **§ 28. Ettekirjutus ja otsus**

(1) Käesoleva seaduse või selle alusel kehtestatud õigusaktide nõuete rikkumise lõpetamiseks, sealhulgas nõuetele mittevastava kaevandamise, kaeveõõne teisese kasutamise või vastavate projektide koostamise peatamiseks või inimeste eemaldamiseks objektilt, teeb riiklikku järelevalvet teostav ametiisik ettekirjutuse, milles:

1) esitab nõude õigusrikkumise lõpetamiseks,

2) esitab vajaduse korral nõude õigusrikkumisega seotud tegevuse osaliseks või täielikuks peatamiseks või

3) kohustab tegema tegevuse õiguspäraseks jätkamiseks vajalikke toiminguid.

(2) Inspektsiooni peadirektoril või tema volitatud ametiisikul on õigus teha registrisse kantud isiku kohta registrist kustutamise otsus järgmistel juhtudel:

1) ettekirjutuse korduva täitmata jätmise korral;

2) kui isik ei vasta sellel tegevusalal tegutsemise nõuetele.

(3) Kui inspektsiooni ametiisiku ettekirjutus tehti isiku kohta, kes on registreeritud käesoleva seaduse §-s 20 nimetatud registris, kannab inspektsioon andmed ettekirjutuse kohta registrisse vastavalt majandustegevuse registri seaduses sätestatule.

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud ettekirjutuse täitmata jätmise korral võib riiklikku järelevalvet teostav ametiisik rakendada sunnivahendit asendustäitmise ja sunniraha seaduses (RT I 2001, 50, 283; 94, 580) sätestatud korras. Sunniraha ülemmäär on 10 000 krooni.

[RT I 2004, 18, 131- jõust. 15.04.2004]

## **§ 29. Ettekirjutuse ja toimingu vaidlustamine**

(1) Inspektsiooni ametiisiku ettekirjutuse või toiminguga mittenõustumise korral on õigus esitada kirjalik vaie inspektsiooni peadirektorile kümne tööpäeva jooksul ettekirjutusest või toimingust teada saamise päevast arvates.

(2) Vaiet ei saa esitada inspektsiooni peadirektori haldusakti või toimingu peale.

(3) Vaide esitamine ei võta kohustust täita ettekirjutust.

(4) Inspektsiooni peadirektor vaatab vaide läbi ja teeb otsuse 14 tööpäeva jooksul selle esitamise päevast arvates. Vaide menetlemisest ei saa osa võtta ametiisik, kelle ettekirjutuse või toimingu peale vaie on esitatud.

(5) Käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud otsus tehakse vaide esitajale teatavaks ning antakse kätte allkirja vastu või saadetakse posti teel väljastusteatega kahe tööpäeva jooksul otsuse tegemise päevast arvates.

## **§ 30. Projekti kontrollimine**

(1) Inspektsioonil on riikliku järelevalve käigus õigus kontrollida kaevandamise või kaeveõõne teisese kasutamise projekti vastavust nõuetele.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud kontrollimiseks on inspektsioonil õigus kaasata pädevaid isikuid (eksperte), kes esitavad oma kirjaliku arvamuse, või tellida põhjendatud juhtudel kontrollimiseks vajalik hindamisteenus.

(3) Kontrollimise kulud kannab inspektsioon. Kui tuvastatakse, et kaevandamise või kaeveõõne teisese kasutamise projekt ei vasta nõuetele, kannab käesoleva paragrahvi lõikest 2 tulenevate kontrollitoimingute dokumentaalselt tõendatud kulud projekti tellinud isik.

# **8. peatükk**



# VASTUTUS

§ 31. [Kehtetu - RT I 2004, 18, 131- jõust. 15.04.2004]

## § 32. Kaevandamise ja kaeveõõne teisese kasutamise ning projekti koostamise nõuete rikkumine

(1) Kaevandamise või kaeveõõne teisese kasutamise nõuete rikkumise või kaevandamise või kaeveõõne teisese kasutamise projekti koostamise nõuete rikkumise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 50 000 krooni.

## § 33. Isiku nõuetele vastavuse hindamise ja tõendamise nõuete rikkumine

(1) Isiku nõuetele vastavuse hindaja ja tõendaja poolt isiku nõuetele vastavuse hindamise ja tõendamise nõuete rikkumise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 50 000 krooni.

## § 34. Menetlus

(1) Käesoleva seaduse §-des 31–33 sätestatud väärtegadele kohaldatakse karistusseadustiku (RT I 2001, 61, 364; 2002, 86, 504; 82, 480; 105, 612; 2003, 4, 22) üldosa ja vääртеomenetluse seadustiku (RT I 2002, 50, 313; 110, 654) sätteid.

(2) Käesoleva seaduse §-des 31–33 sätestatud väärtegade kohtuväline menetleja on Tehnilise Järelevalve Inspeksioon.

(3) [Kehtetu - RT I 2004, 18, 131- jõust. 15.04.2004]

# 9. peatükk RAKENDUSSÄTTED

## § 35. Üleminekusätted

(1) Ettevõtja, kellele on enne käesoleva seaduse jõustumist mäetööde või geoloogiliste tööde teostamiseks väljastatud tegevuslitsents, mille kehtivuse tähtaeg lõpeb pärast käesoleva seaduse jõustumist, võib tegevuslitsentsil märgitud tegevusalal tegevuslitsentsi alusel tegutseda tegevuslitsentsil märgitud tähtpäevani.

(2) Käesoleva seaduse §-s 10 nimetatud ettevõtja võib §-s 20 nimetatud registri registreeringuta tegutseda 2004. aasta 1. maini.

(3) Enne käesoleva seaduse jõustumist tehnilise järelevalve seaduse (RT I 1998, 64/65, 1005; 2002, 61, 375; 63, 387) § 15 alusel väljastatud tunnistused kehtivad nende kehtivusaja lõpuni ning vastavalt pädevuse ulatusele loetakse need võrdväärseks vastutavalt spetsialistilt nõutava pädevustunnistusega.

(4) Isiku nõuetele vastavuse hindaja ja tõendaja puudumise korral täidab käesoleva seaduse §-s 17 sätestatud ülesandeid Tehnilise Järelevalve Inspeksioon. Tehnilise Järelevalve Inspeksiooni poolt tehtavate isiku nõuetele vastavuse hindamise ja tõendamise toimingute eest võetakse riigilõivu.

§-d 36--39. [Käesolevast tekstist välja jäetud]

## § 40. Seaduse jõustumine

(1) Käesolev seadus jõustub 2003. aasta 1. detsembril.

(2) Käesoleva seaduse § 36 jõustub 2003. aasta 1. mail.

(3) Käesolevas seaduses ministri määruse kehtestamiseks sätestatud volitusnormid jõustuvad käesoleva seaduse Riigi Teatajas avaldamise päeval. Käesoleva seaduse alusel kehtestatavad ministri määrused jõustuvad seaduse jõustumise päeval, kui määruhes ei ole sätestatud hilisemat tähtpäeva.